

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NTNU)

**AVTALE VED OPPTAK TIL ORGANISERT DOKTORGRADSUTDANNING (PhD) AVTALEN
BESTÅR AV DELENE A, B OG C**

Vedtatt av Styret ved NTNU 22.05.2003.

DEL A:

GENERELL DEL

§ 1 FORMÅL

Avtalen gjelder kandidater som gjennom enkeltvedtak er tatt opp til organisert doktorgradsutdanning som skal lede fram til graden philosophiae doctor (PhD). Avtalen har som formål å sikre gjennomføring av doktorgradsutdanningen, og regulere partenes rettigheter og plikter under gjennomføringen, innenfor rammen av lover, forskrifter og opptaksvedtaket.

§ 2 OPPTAKSVEDTAKET

Avtalen er inngått mellom:

Kandidat: _____

som _____ (dato) er tatt opp ved doktorgradsstudiet for

graden philosophiae doctor (PhD) _____

ved _____/(fakultet, NTNU)

_____ (institutt)

§ 3 AVTALENS VARIGHET

Avtalen gjelder f.o.m. _____ t.o.m. _____.

Avtaleperioden forlenges automatisk for permisjoner som er hjemlet i lov, i hovedtariffavtalen eller i hovedavtalen for statsansatte.

Avtalen kan i særlige tilfeller avsluttes før avtalt tid jf. § 12.

§ 4 PLAN FOR OPPLÆRINGSDELEN OG AVHANDLINGEN

Kandidaten skal i avtaleperioden gjennomføre en doktorgradsutdanning som består av en opplæringsdel og et forskningsarbeid/prosjekt. Doktorgradsutdanningen skal lede fram til ferdigstillelse av en vitenskapelig avhandling med arbeidstittel:

Plan for doktorgradsutdanningen fremgår av opptaksvedtaket, de krav som er satt i Forskrift for graden philosophiae doctor ved NTNU av 22.05.03, gjeldende studieplan og kandidatens godkjente plan for opplæringsdelen og forskningsarbeidet.

§ 5 VEILEDNING UNDER UTDANNINGEN

PhD-forskriften § 6 forutsetter at det inngås en egen avtale blant annet om faglig veiledning under doktorgradsutdanningen. Avtalen om faglig veiledning følger denne avtale som Del B.

Eventuelle endringer i veiledningsavtalen vil fremgå av Del B.

§ 6 FINANSIERING OG TILSETTING UNDER DOKTORGRADSUTDANNINGEN

Doktorgradsutdanningen gjennomføres med finansiering eller tilsettingsforhold som angitt i det følgende:

Finansiering:

Kandidaten er finansiert av (institusjon/finansieringskilde): _____

for perioden f.o.m. _____ t.o.m. _____ .

Eventuelle vilkår knyttet til finansieringen: _____

_____ .

Tilsetting i stilling:

Kandidaten er tilsatt i stilling som: _____

ved _____ (institusjon).

Vilkår knyttet til tilsetting med pliktarbeid:

Pliktarbeidet utføres ved: _____ (arbeidssted)

Pliktarbeidet utgjør i prosent av arbeidstid: _____ %

Andre vilkår knyttet til tilsettingen: _____ .

Ved tilsetting i stilling som stipendiat der universitetet er arbeidsgiver inngås det egen avtale som regulerer arbeidsforholdet. For øvrig gjelder retningslinjer for tilsetting i stilling som stipendiat ved universiteter og høyskoler, fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet den 10.06.2003, med utfyllende bestemmelser.

§ 7 AVTALE MED EKSTERN INSTITUSJON

Hvor ekstern institusjon bidrar til gjennomføring av doktorgradsutdanningen ved tilsetting av kandidat med annen finansiering, eller ved å stille arbeidsplass til rådighet for doktorgradskandidater, gjelder bestemmelsene i inngått institusjonsavtale mellom institusjon som gir doktorgradsutdanning og ekstern institusjon. Den eksterne institusjonsavtalen følger denne avtale som Del C.

§ 8 ARBEIDSPASS

Kandidaten gis arbeidsplass ved _____
(institutt/ekstern institusjon).

§ 9 UTSTYR

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig utstyr for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig utstyr tas av institutt/fakultet. For kandidater med ekstern finansiering og/eller arbeidsplass forhandles det frem en avtale i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt.

Universitetet inngår særskilte avtaler om rett til disposisjon av nødvendig utstyr for kandidater som er eksternt finansiert eller har arbeidsplass utenfor institusjonen. Universitetets plikt til å stille til disposisjon nødvendig utstyr for disse kandidatene fremgår av Del C.

Universitetet inngår særskilt avtale med finansieringskilde/finansierende enhet og/eller den som stiller arbeidsplass til rådighet, vedrørende andre særlige driftskostnader, se denne avtalens Del C.

Avtaler som nevnt i annet og tredje ledd skal foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Andre særlige vilkår: _____

§ 10 OPPHAVS- OG PATENTRETTIGHETER, RETTIGHETER TIL BRUK AV RESULTATER

Dersom kandidaten er eneforfatter av doktorgradsavhandlingen har vedkommende alene opphavsretten til verket.

Dersom doktorgradsavhandlingen består av en artikkelsamling og et sammendrag vil kandidaten alene ha opphavsretten til de deler som er resultatet av vedkommendes selvstendige skapende innsats.

Artikler skrevet av flere uten at det er mulig å skille den enkeltes bidrag ut som eget verk, vil være fellesverk. For slike artikler har forfatterne i fellesskap opphavsrett.

De deler av doktorgradsavhandlingen som kandidaten alene har opphavsrett til, samt andre faglitterære verk som er resultat av arbeidet med avhandlingen og som kandidatene alene har opphavsrett til, kan vederlagsfritt benyttes ved fremstilling av kopier til bruk i universitetets undervisnings- og forskningsvirksomhet. Ved slik bruk skal kandidaten navngis slik lovgivning og god skikk tilsier.

Det kan ikke legges restriksjoner på publisering av en doktorgradsavhandling.

Hvis doktorgradskandidaten er tilsatt ved NTNU og under utførelsen av avhandlingen gjør en patenterbar oppfinnelse, skal skriftlig melding om oppfinnelsen gis til NTNU uten unødig opphold i samsvar med Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere av 17.04.1970 § 5. Er oppfinnelsen frembrakt i samarbeid med veileder, se Del B, § 6.

For doktorgradskandidater som ikke er tilsatt, kan NTNU på samme måte som overfor tilsatte, kreve retten til oppfinnelser helt eller delvis overført til seg i samsvar med Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere.

§ 11 INFORMASJONSPLIKT OG OPPFØLGINGSANSVAR UNDER GJENNOMFØRING AV DOKTORGRADSUTDANNINGEN

Partene i Del A plikter å gi hverandre løpende informasjon om alle forhold av betydning og gjennomføring av doktorgradsutdanningen. Partene plikter aktivt å følge opp forhold som kan medføre fare for forsinket eller manglende gjennomføring av doktorgradsutdanningen, slik at utdanningen, så langt som mulig, kan bli gjennomført.

§ 12 AVSLUTNING AV ORGANISERT DOKTORGRADSUTDANNING FØR AVTALT TID

1. Frivillig avslutning

Partene kan, på kandidatens eller de andre parter initiativ, avtale at den organiserte doktorgradsutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av doktorgradsutdanningen skal det ved egen avtale fastsettes hvordan partene ordner spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater m.v.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet. Overgang til fri grad (dr.philos.) er å betrakte som frivillig avslutning.

2. Tvungen avslutning

Fakultetet kan beslutte tvungen avslutning før avtalt tid av den organiserte doktorgradsutdanningen kandidaten er tatt opp til. Slik tvungen avslutning kan besluttes hvis en eller flere av følgende forhold foreligger:

- a. Gjentatte og vesentlige brudd fra kandidatens side av informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikten, se denne avtalens § 11 og PhD-forskriften § 9.
- b. Vesentlig forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må den vesentlige forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv har herredømme over.
- c. Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv har herredømme over.
- d. Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet.
- e. Opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom universitet og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av doktorgradsutdanningen.

Vedtak om tvungen avslutning fattes av fakultetet etter innstilling fra instituttet.

Dersom doktorgradskandidaten er tilsatt, kan avtalen kun avsluttes dersom vilkårene i tjenestemannsloven er oppfylt.

§ 13 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Denne avtalen er inngått innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende regler for forskerutdanning.

Partene har fått én original hver av avtalen. Universitetets original arkiveres ved fakultetet.

_____, den ____ / ____ 20 ____.

doktorgradskandidat

institutt

fakultet, NTNU

ENDRINGER OG PRESISERINGER AV AVTALEN

Følgende endringer/presiseringer er inntatt i avtalen:

_____, den ____ / ____ 20 ____.

doktorgradskandidat

institutt

fakultet

AVTALE VED OPPTAK TIL ORGANISERT DOKTORGRADSUTDANNING (PhD)
AVTALEN BESTÅR AV DELENE A, B OG C

DEL B:

AVTALE OM FAGLIG VEILEDNING I DOKTORGRADSUTDANNINGEN

Dersom kandidaten har oppnevnt mer enn én veileder, skal dette skjemaet signeres av alle veilederne.

§ 1 FORMÅL

Denne avtalen gjelder veiledning av forskningsprosjekt med arbeidstittelen:

_____ ,
og faglig oppfølging av den avtalte plan for doktorgradsutdanningen (jfr. Del A, § 4).

Avtalen fastsetter partenes rettigheter og plikter vedrørende veiledning i avtaleperioden.

§ 2 AVTALENS PARTER

Avtalens parter er doktorgradskandidaten, veileder(e) og institutt:

Oppnevnt hovedveileder i avtaleperioden er:

_____ (navn)

_____ (fra institutt)

Oppnevnt biveileder(e) i avtaleperioden er:

_____ (navn)

_____ (fra institutt/institusjon)

§ 3 PLAN FOR UTDANNINGEN

Til grunn for veiledningen ligger en plan for doktorgradsutdanningen, inntatt i kandidatens søknad om opptak, slik den fremgår av opptaksvedtaket.

§ 4 INFORMASJONSPLIKT

Kandidat og veileder plikter gjensidig å holde hverandre løpende informert om alle forhold av betydning for gjennomføringen av veiledningen. Partene plikter aktivt å følge opp i forhold som kan medføre fare for at veiledningen ikke blir gjennomført slik det er avtalt i § 5 nedenfor.

§ 5 KANDIDAT OG VEILEDERS PLIKTER VED GJENNOMFØRING AV VEILEDNINGEN

Veileder skal i tillegg til det som er fastsatt i -forskriften

- gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstilling

- drøfte og vurdere hypoteser og metoder
- gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag (bibliotek, arkiv, etc.)
- drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen (disposisjon, språklig form, dokumentasjon m.v.)
- hjelpe med å føre kandidaten inn i relevante vitenskapelige miljøer
- drøfte resultater og tolkningen av disse
- gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen

Doktorgradskandidat skal:

- legge fram utkast til deler av avhandlingen for veileder. Deler av avhandlingen kan eventuelt legges fram i sammenheng med seminar.
- i sitt arbeid etterleve forskningsetiske prinsipper som gjelder for fagområdet.

§ 6 OPPHAVS- OG PATENTRETTIGHETER

Dersom kandidaten er eneforfatter av doktorgradsavhandlingen har vedkommende alene opphavsretten til verket.

Dersom doktorgradsavhandlingen består av en artikkelsamling og et sammendrag vil kandidaten alene ha opphavsretten til de deler som er resultatet av vedkommendes selvstendig skapende innsats.

Artikler skrevet av flere uten at det er mulig å skille de enkeltes bidrag ut som eget verk, vil være fellesverk. For slike artikler har forfatterne i fellesskap opphavsrett.

Hvis doktorgradskandidaten er tilsatt ved NTNU og under utførelse av doktorgradsprosjektet gjør en patenterbar oppfinnelse, skal skriftlig melding om oppfinnelsen gis til NTNU uten unødige opphold i samsvar med Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere av 17.04.1970 § 5. Er oppfinnelsen frembrakt i samarbeid med veileder(e), som er tilsatt ved NTNU, har både doktorgradskandidat og veileder(e) plikt til å gi skriftlig melding om oppfinnelsen til NTNU uten unødige opphold. Doktorgradskandidat og veileder(e) skal sammen fastsette sine respektive andeler i den patenterbare oppfinnelsen.

§ 7 AVSLUTNING AV VEILEDNINGEN

Doktorgradskandidat og veileder kan ved enighet anmode fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt.

Hvis en doktorgradskandidat eller veileder finner at den annen part ikke etterlever sine forpliktelse etter denne avtalens §§ 4 og 5, plikter den part som hevder at det foreligger brudd på forpliktelser å ta dette opp med den annen part. Kandidat og veileder skal i fellesskap søke å finne en løsning på den situasjonen som er oppstått.

Hvis en doktorgradskandidat eller veileder finner at den annen part ikke oppfyller sine forpliktelser etter denne avtalens §§ 4 og 5, og partene etter drøfting ikke er kommet fram til enighet om hvordan situasjonen skal løses, kan kandidat eller veileder be om å bli løst fra veiledningsavtalen. En anmodning om å bli løst fra veiledningsavtalen skal stiles til

_____(fakultetet)_____, men sendes via instituttet.

Kopi av anmodningen sendes av den part som reiser saken til den annen part.

Beslutningen om å løse doktorgradskandidat og veileder fra veilederavtalen tas av:

_____(fakultetet)_____. I forbindelse med denne beslutningen skal det besluttende organ påse at doktorgradskandidat skriver under veilederavtale med ny veileder.

§ 8 TVISTER

Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter i henhold til denne avtalen kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved vedkommende faglige organ ved institusjonen. I denne avtalen er dette organet:

_____. (fakultetet selv)_____.

§ 9 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Denne avtale (Del B) er inngått innenfor rammene av gjeldende regler og retningslinjer for doktorgradsutdanning, herunder PhD-forskriften. Forskningsetiske retningslinjer som er vedtatt av de nasjonale forskningsetiske komitéene, skal være normgivende. Avtalens originaldokumenter arkiveres ved fakultetet.

_____, den ____ / ____ 20 ____.

doktorgradskandidat hovedveileder institutt

biveileder

biveileder

ENDRINGER OG PRESISERINGER AV AVTALEN

Følgende endringer/presiseringer er inntatt i avtalen:

_____, den ____ / ____ 20 ____.

doktorgradskandidat hovedveileder institutt

biveileder

biveileder

AVTALE VED OPPTAK TIL ORGANISERT DOKTORGRADSUTDANNING (PhD)
AVTALEN BESTÅR AV DELENE A, B OG C

DEL C:

AVTALE MELLOM EKSTERN INSTITUSJON OG NORGES TEKNISK-
NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NTNU) OM GJENNOMFØRING AV
DOKTORGRADSUTDANNING

Dersom det er inngått samarbeid med to eksterne institusjoner (finansierende institusjon og institusjon som tilbyr arbeidsplass), skal det inngås en avtale for hver av institusjonene.

§ 1 AVTALENS PARTER

Denne avtale er inngått mellom:

NTNU, heretter kalt **Universitet**

doktorgradskandidat
og

(ekstern institusjon, bedrift, heretter kalt **Ekstern part**)

Det forutsettes at **Ekstern part** er kjent med avtalens Del A og Del B.

§ 2 AVTALENS FORMÅL OG VARIGHET

Denne avtalen har som mål å sikre at doktorgradskandidat _____ har tilfredsstillende arbeidsbetingelser for gjennomføring av doktorgradsutdanning- og avhandling. Avtalen fastsetter partenes respektive rettigheter og plikter i avtaleperioden.

Doktorgradskandidatens prosjekt har arbeidstittelen

Plan for utdanningen og avhandlingen fremgår av § 4 i Del A: Generell avtale ved opptak.

Denne avtalen har samme varighet som avtalen mellom doktorgradskandidaten og universitetet (jfr. Del A §3).

Avtalen gis kortere varighet i foregående ledd hvis doktorgradskandidaten frivillig eller tvungent avslutter den organiserte doktorgradsutdanningen før avtalt tid. Hver av partene skal i slike tilfeller søke en ordnet avvikling av sine forpliktelser i forhold til de andre partene.

§ 3 PARTENES SAMARBEID

Partene forplikter seg til å samarbeide nært om å bidra til gjennomføringen av doktorgradsutdanning nevnt i § 2. Partene plikter gjensidig å holde hverandre informert om alle forhold av betydning for gjennomføringen.

Alle forhold knyttet til partenes plikter, slik de er nedfelt i § 4, som kan påvirke gjennomføringen av avtalen eller de nevnte rettigheter og plikter, skal så tidlig som mulig bringes til den annen parts oppmerksomhet.

Partene plikter, når opplysninger og forhold nevnt i første ledd er brakt til den annen part, aktivt å samarbeide for å finne løsning på de oppståtte problem.

§ 4 PARTENES RETTIGHETER OG PLIKTER

Universitetet forplikter seg til:

- å stille *veileder(e)* for doktorgradskandidaten i den perioden avtalen varer.
- å forestå teoretisk og metodisk *skolering* innenfor rammen av bestemmelsene i Forskrift for graden philosophiae doctor ved NTNU av 22.05.2003, § 7.3.

Universitetet kan i tillegg:

- *tilsette* doktorgradskandidaten for den perioden avtalen varer. Tilsettingen skjer i henhold til tjenestemannsloven med forskrifter, retningslinjer for tilsetting av stipendiater fastsatt av Utdannings- og Forskningsdepartementet den 10.06.2003, samt de utfyllende bestemmelser til retningslinjene som gjelder til enhver tid. Ved tilsetting inngås en egen tilsetningsavtale som regulerer tilsettingsforholdet.
- tilby kandidaten *arbeidsplass* med tilhørende nødvendig utstyr.

Ekstern part forplikter seg til:

- å *finansiere* doktorgradsutdanningen
- og/eller
- tilby kandidaten *arbeidsplass* med tilhørende nødvendig utstyr.

Ekstern part kan i tillegg:

- *tilsette* doktorgradskandidaten for den perioden avtalen varer. Kandidaten skal i tilsettingsperioden være sikret tilfredsstillende arbeidsvilkår, slik at kandidaten sikres en samlet forskerutdanning på 3 årverk, og slik at forskerutdanningen samlet sett utgjør minst 50% av arbeidstiden.
- stille *veileder* for kandidaten i den perioden avtalen varer.

Ekstern part har rett til:

- vederlagsfri bruk i egen virksomhet av de deler av doktorgradsarbeidet som kandidaten alene har opphavsrett til, se presisering i punkt 7.

§ 5 UTSTYR

Doktorgradskandidaten skal ha til disposisjon nødvendig utstyr for gjennomføring av forskningsprosjektet, jf. § 9 i avtalens Del A. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig utstyr, og finansieringen av dette tas av institutt/fakultet ved **Universitetet** i samråd med **Ekstern part** i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Institutt/institusjon hvor kandidaten har sin arbeidsplass er ansvarlig for å oppfylle forpliktelsene på dette området. **Universitet** og **Ekstern part** forhandler frem eventuell avtale om finansiering av ekstra midler til utstyr og driftsmidler.

§ 6 TILLEGGSBESTEMMELSER

Doktorgradskandidaten *tilsettes* ved: _____

med lønnstrinn _____ som brutto for tiden utgjør kr. _____ pr. år/måned i den perioden avtalen varer, dvs. for perioden f.o.m. _____ t.o.m. _____.

Beløpet betales inn månedlig/kvartalsvis/halvårlig på konto nr. _____.

Kandidaten skal i avtaleperioden ha *arbeidsplass* ved:

_____ (institusjon)

(avdeling, institutt, fakultet)

Kandidaten vil i avtaleperioden ha behov for ekstra driftskostnader til følgende formål:

De samlede kostnader er beregnet til kr. _____,
som finansieres/stilles til disposisjon av

_____ (Universitetet, Ekstern part)

§ 7 OPPHAVS- OG PATENTRETTIGHETER, RETTIGHETER TIL BRUK AV RESULTATER

Dersom kandidaten er eneforfatter av doktorgradsavhandlingen har vedkommende alene opphavsretten til verket.

Dersom doktorgradsavhandlingen består av en artikkelsamling og et sammendrag, vil kandidaten alene ha opphavsrettene til de deler som er resultatet av vedkommendes selvstendig skapende innsats.

Artikler skrevet av flere uten at det er mulig å skille den enkeltes bidrag ut som eget verk, vil være fellesverk. For slike artikler har forfatterne i fellesskap opphavsrett.

De deler av doktorgradsavhandlingen som kandidaten alene har opphavsrett til, samt andre faglitterære verk som er resultat av arbeidet med avhandlingen og som kandidaten alene har opphavsrett til, kan vederlagsfritt benyttes ved fremstilling av kopier til bruk i den eksterne parts virksomhet. Det samme skal gjelde fremføring av verkene for den eksterne parts ansatte (og eventuelt studenter, hvis den eksterne part er en undervisningsinstitusjon) i forbindelse med den eksterne parts vanlige virksomhet. Ved slik bruk av kandidatens publiserte avhandling skal kandidaten navngis slik lovgivning og god skikk tilsier.

Hvis doktorgradskandidaten under utførelsen av avhandlingen gjør en patenterbar oppfinnelse, skal skriftlig melding om oppfinnelsen gis, uten unødig opphold, til den av partene kandidaten har inngått tilsetningsavtale med, i samsvar med Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere av 17.04.1970 § 5. Den andre institusjonsparten skal ha kopi til orientering.

Universitetet har i henhold til avtale med kandidaten rett til vederlagsfri utnyttelse i forsknings- og undervisningsøyemed, jf. Del A § 10.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak for en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjørelse/publisering slik at den **Eksterne part** kan ta stilling til patentering/kommersialisering. **Ekstern part** kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres.

§ 8 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Partene kan ved skriftlig tilleggsavtale foreta endringer eller tilføyelser i denne avtale. Tvist om forståelsen av denne avtale skal søkes løst ved forhandlinger.

_____, den ____/____ 20____.

for NTNU

doktorgradskandidat

for **Ekstern part**

ENDRINGER OG PRESISERINGER AV AVTALEN

Følgende endringer/presiseringer er inntatt i avtalen:

_____, den ____/____ 20____.

for NTNU

doktorgradskandidat

for **Ekstern part**